


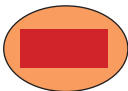


Ealaín









An Ealaín (bain)	Sampla	Míniú ar an riail ghramadaí
An tuiséal ainmneach/ cuspóireach	Is maith liom an ealaín .	Níl séimhiú ná urú ar an ealaín mar go dtosaíonn an t-ainmfhocal le guta.
An tuiséal tabharthach 	Tá mé go maith ag an ealaín .	Réamhfhocal + an + urú ar chonsan (leis an, faoin, ón, ag an, roimh an + urú ar chonsan) Réamhfhocal + an + gan aon rud roimh ghuta.
	Tá mé go maith ag an ealaín .	Réamhfhocal + an + séimhiú ar chonsan (leis an, faoin, ón, ag an, roimh an + séimhiú ar chonsan) Réamhfhocal + an + gan aon rud roimh ghuta.
An tuiséal ginideach	Stair na healaíne	Focal baininscneach sa dara díochlaonadh is ea ealaín . Sa ghinideach athraíonn an t-alt ó an go na roimh an bhfocal, agus cuirimid h roimh an nguta atá ag tús an ainmfhocail. Agus mar a tharlaíonn le gach ainmfhocal baininscneach sa díochlaonadh seo sa ghinideach, críochnaíonn an t-ainmfhocal le e .



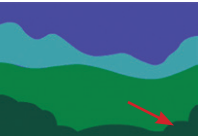
EOCHAIRFHOCAIL DON EALAÍN

A	
Aontacht (prionsabal ealaíne)	An chothromaíocht idir na gnéithe éagsúla sa saothar. 
B	
Béim (prionsabal ealaíne)	Gné a sheasann amach i gcomparáid leis na gnéithe eile sa saothar. 
C	
Codarsnacht (prionsabal ealaíne)	Gnéithe nach bhfuil cosúil le chéile in aice a chéile, m.sh. gnéithe áirithe den solas ar chúlra dorcha.
Comhdhéanamh	An bealach ina n-oibríonn na gnéithe ar fad den ealaín le chéile i saothar ealaíne.
Cruth 	Líne a théann thart ar spás déthoiseach. Ceann de 7 ngné na healaíne.

LEABHRÁN TÉARMAÍ

C (ar lean)	
Cruth geoiméadrach 	Líne thart ar achar matamaiticiúil, rialta.
Cruth orgánach 	Líne thart ar achar nádúrtha.
Cúlra (prionsabal ealaíne)	Na rudaí atá i bhfad uainn san íomhá.
D	
Dath	Mar a fheiceann an tsúil an solas nuair a bhuaileann solas an íomhá. Ceann de 7 ngné na healaíne.
Dath comhlántach	Dathanna atá ar an taobh urchomhaireach (eile) de chiorcal na ndathanna. 
Dath analógach	Dathanna atá in aice le chéile ar chiorcal na ndathanna. 
Dath príomha	Bundath nach féidir a laghdú ná a bhriseadh suas, gorm, dearg, buí.
Dath tánaisteach	Meascán de dhá bhundath. Oráiste (flannbhuí): dearg agus buí, glas: buí agus gorm, corcra: dearg agus gorm.
Dath treasach	Meascán de thrí bhundath.
E	
Éagsúlacht (prionsabal ealaíne)	Go leor rudaí difriúla sa saothar.
F	
Fíor 	Spás tríthoiseach. Ceann de 7 ngné na healaíne.
G/H	
Gluaiseacht (prionsabal ealaíne)	Úsáideann ealaíontóir é seo chun súile an duine a threorú timpeall an phictiúir. Tá cuma ar an rud sa phictiúr go bhfuil sé ag bogadh.
I/J/K	
L	
Léaslíne 	Fíor na spéire nó líne a théann trasna.
Líne	Ceann de 7 ngné na healaíne. Pointe ag gluaiseacht i spás.
Líne ingearach	Líne a théann suas nó síos ón léaslíne.
Líne chothrománach	Líne atá chothrománach leis an léaslíne. _____
Líne trasnánach	Líne a théann trasna na híomhá. /

LEABHRÁN TÉARMAÍ

L (ar lean)	
Líne chuar/ chuartha	Líne ina bhfuil stua ciorclach. 
Líne fhiarlánach 	Líne nach mbogann go díreach i dtreo amháin, ach a bhogann go rialta nó go neamhrialta ó thaobh amháin go taobh eile sa treo sin.
Luach	Cé chomh geal nó dorcha is atá ton na híomhá. Ceann de 7 ngné na healaíne.
M	
Meánraon/ Meánra (prionsabal ealaíne)	Gach rud atá le feiceáil i lár an spáis atá cruthaithe, idir an cúlra agus an tulra.
N	
O	
P/Q	
R	
Rithim (prionsabal ealaíne)	Tá rithim i bpictiúr nó i ndealbh chun gluaiseacht a léiriú
S	
Spás	Achar déthoiseach nó tríthoiseach. Ceann de 7 ngné na healaíne.
Spás diúltach	An t-achar idir míreanna i bpictiúr.
Spás deimhneach	An t-achar sna míreanna i bpictiúr.
T	
Tulra (prionsabal ealaíne) 	Gach rud atá le feiceáil in aice linn, nó chun tosaigh, san íomhá den spás atá cruthaithe.
U/V/W/X/Y/Z	
Uigeacht	Cé chomh mín nó garbh is atá dromchla. Ceann de 7 ngné na healaíne.

